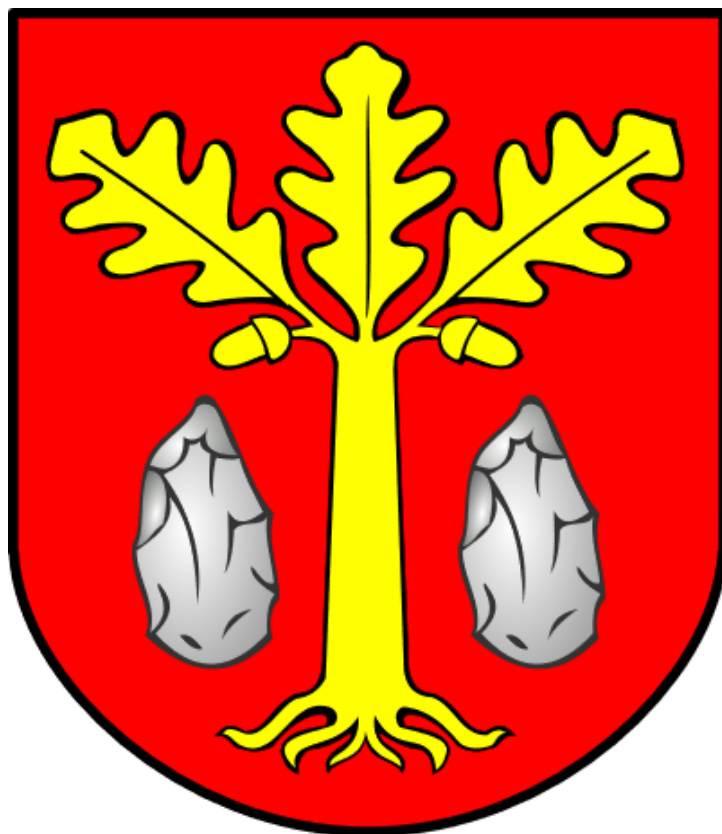

RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2016 - 2017

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BODZECHÓW

---

na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku
2021

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z
perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

1. WSTĘP.....	3
2. DANE POZYSKANE DO RAPORTU.....	3
3. STAN ŚRODOWISKA GMINY BODZECHÓW ORAZ REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	4
3.1. Zasoby przyrodnicze	4
3.2. Lasy.....	4
3.3. Energia odnawialna	5
3.4. Kształtowanie zasobów wodnych i ochrona przed powodzią	6
3.5. Zasoby wodne i gospodarka wodnościekowa.....	6
3.6. Powietrze atmosferyczne.....	8
3.7. Gospodarka odpadami.....	11
3.8. Hałas.....	13
3.9. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	14
3.10. Poważne awarie przemysłowe.....	14
4. REALIZACJA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH	16
5. ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	17
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	18
SPIS TABEL.....	19

1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowanie jest raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017.

Zgodnie z art. 25 pkt 7 ppkt a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.), opracowany raport z wykonania programu ochrony środowiska Wójt ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przepisy ustawy Prawo Ochrony Środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji programu ochrony środowiska. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska – powinien być przedstawiony Raport z jego realizacji.

Zakres Raportu powinien odpowiadać treści przyjętego Programu. W Raporcie należy zatem przedstawić postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w Programie Ochrony Środowiska powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie, te realizowane bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

2. DANE POZYSKANE DO RAPORTU

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów za lata 2016-2017 stanowią głównie:

- sprawozdania z realizacji budżetu gminy Bodzechów za lata 2016 i 2017,
- informacje statystyczne GUS,
- informacje pozyskane z Urzędu Gminy Bodzechów,
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- raporty o stanie środowiska w województwie świętokrzyskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

3. STAN ŚRODOWISKA GMINY BODZECHÓW ORAZ REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

3.1. Zasoby przyrodnicze

Wszelkie decyzje gminy Bodzechów oraz tworzone przez nią akty prawa miejscowego uwzględniają aspekty ochrony środowiska i krajobrazu, zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawa (m. in. w ramach procedur planistycznych przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko).

Ponadto, planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko realizowane na obszarze gminy Bodzechów poddawane są procedurze mającej na celu rozważenie środowiskowych skutków tego przedsięwzięcia. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach określają warunki realizacji przedsięwzięć w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

W zakresie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Bodzechów prowadzone są prace pielęgnacyjne oraz bieżące nasadzenia.

Liczba nasadzeń w ostatnich latach:

- 2016 r. -40 sztuk drzew,
- 2017 r. - 33 sztuki drzew.

3.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Bodzechów wynosi 3 547,18 ha, co daje lesistość na poziomie 29,03 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest zatem zbliżony do średniej krajowej, która wynosi 30,0 %. Lasy położone w granicach administracyjnych gminy Bodzechów spełniają funkcje lasów ochronnych. Stan zdrowotny lasów jest zadowalający. Zieleń leśna ma szczególne znaczenie ochronne na obrzeżach wąwozów, ze względu na charakter osuwiskowy ścian bocznych jarów i dolinek wciosowych.

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie lasów:

Tabela 1. Cele krótkookresowe dotyczące lasów na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju lasów (m.in. tworzenie ścieżek dydaktycznych)	Działalność edukacyjna w zakresie rozwoju lasów prowadzona jest przez placówki oświatowe na terenie gminy Bodzechów oraz nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski.

Źródło: Opracowanie własne.

Cześć działań edukacyjnych dotyczących lasów prowadzonych jest przez nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski. Działania edukacyjne Nadleśnictwa Ostrowiec Św. są skierowane do wszystkich jednostek które są tym zainteresowane. Polegają na wygłaszaniu prelekcji i pogadanek w szkołach, lesie i siedzibie nadleśnictwa, w postaci zielonych lekcji i różnego rodzaju konkursów. Do dyspozycji jest Kącik Ekologiczny w Leśnictwie Zwierzyniec wraz ze ścieżką dydaktyczną.

3.3. Energia odnawialna

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie energii odnawialnej:

Tabela 2. Cele krótkookresowe dotyczące energii odnawialnej na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Propagowanie i edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagadnień dotyczących odnawialnych źródeł energii,	Przeprowadzono ankietyzację w zakresie zainteresowania zamontowaniem instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych.
Wsparcie finansowe budowy nowych instalacji OZE (baterii solarnych i fotowoltaicznych).	

Źródło: Opracowanie własne.

3.4. Kształtowanie zasobów wodnych i ochrona przed powodzią

W 2016 roku trwała kontynuacja zadania majątkowego wieloletniego p.n. „Budowa polderu zalewowego w miejscowości Bodzechów”, rozpoczętego w 2014 roku. W 2016 roku zlecono i zrealizowano prace o wartości 169.250,71 zł.

W I połowie roku sfinansowano remont rowu-kanalu melioracyjnego w miejscowości Wólka Bodzechowska o wartości 24.600,00 zł, który zlecony został jeszcze w 2015 roku.

Ponadto podpisano umowę z Województwem Świętokrzyskim na udzielenie pomocy finansowej o wartości 29.564 zł. Gmina udzieliła pomocy na dofinansowanie zadania „Konserwacja koryta rzeki Jędrzejówki, gmina Bodzechów”.

Ponadto ze środków ochrony środowiska sfinansowano w 2017 roku zadanie pn. „Budowa polderu zalewowego w miejscowości Bodzechów” o wartości 39 286,20 zł.

3.5. Zasoby wodne i gospodarka wodnościekowa

Poprawa jakości wód jest działaniem wymagającym dłuższego okresu czasu, aby efekty mogły zostać zauważone.

Głównymi działaniami przewidzianymi do realizacji dla gminy Bodzechów w analizowanych latach była wymiana sieci wodociągowej oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków, gdzie rozbudowa sieci kanalizacyjnej nie byłaby opłacalna.

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie kształtowania zasobów wodnych i gospodarki wodnościekowej:

Tabela 3. Cele krótkookresowe dotyczące zasobów wodnych i gospodarki wodnościekowej na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Budowa sieci kanalizacyjnej	Informacje o wybudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przedstawiono pod niniejszą tabelą.
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscach gdzie jest to ekonomicznie i technicznie uzasadnione.	W latach objętych sprawozdaniem na terenie gminy nie wybudowano przydomowych oczyszczalni ścieków.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

Modernizacja oczyszczalni ścieków (w przypadku zaistnienia takiej konieczności)	W analizowanych latach nie przeprowadzono modernizacji oczyszczalni ścieków.
Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych	W analizowanych latach nie przeprowadzono inwestycji w tym zakresie.

Źródło: Opracowanie własne.

Rok 2016

Na inwestycje przeznaczono kwotę 404.602,00 zł, z czego sfinansowano w 2016 r. prace na kwotę 226.027,53 zł. Są to inwestycje związane z budową sieci sanitarnej i wodociągowej.

- „Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski – III etap”, zabezpieczono środki w wysokości 100.000,00 zł na prace projektowe, które pomogą w latach następnych pozyskać kolejne dofinansowanie. W III etapie zadania planuje się wykonanie sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Wólka Bodzechowska, Stara Dębowa Wola, Sarnówek Duży, Miłków, Szyby, Podszkodzie, Przyborów, Jędrzejów, Mychów, Mychów Kolonia, Sudół. Gmina otrzymała dofinansowanie z Funduszu Spójności na prace budowlane, tj. 85 % ich wartości netto. W 2016 roku dokonano zleceń aktualizacji projektów i innych prac przygotowawczych o wartości 50.833,22 zł.
- „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Magonie” - wykonano i sfinansowano prace projektowe dla zadania o wartości 41.281,44 zł.
- „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej w miejscowościach Magonie i Maksymilianów w 2016 roku nie finansowano wydatków związanych z zadaniem. Zadanie zostało przygotowane do pozyskania środków zewnętrznych. Złożony został wniosek o dofinansowanie do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Planuję się realizację zadania w roku 2018-2019. Zlecono sporządzenie analizy efektywności kosztowej dla zadania - finansowanie w 2017 roku – 12.915,00 zł.
- Budowa wodociągu na działkach Nr 155, 154, 159 w miejscowości Gromadzice – w 2016 roku sfinansowano projekt dla zadania w kwocie 64.526,36 zł.
- „Budowa studni głębinowej w miejscowości Broniszowice” - zlecono prace budowlane o wartości 521.520,00 zł. Z uwagi na fakt, iż wykonawca nie wykonał zadania w 2016 roku, środki zostały przeniesione na 2017 roku.
- Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Sudół – działka nr 467 i 602 – wykonano prace o wartości 17.999,41 zł.
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Denkówki działka Nr 82/6, 48, 444/2 – wykonano prace o wartości 36.386,25zł.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

- Budowa wodociągu rozdzielczego PE dn 90 w miejscowości Podszkodzie – działka nr 162/4, 161, 160/3, 160/5 – wykonano prace o wartości 18.451,05 zł.
- Ponadto zlecono do wykonania w 2017 roku projekt dla zadania „Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Szewna ul. Brzeźniakówka – 12.300,00 zł.

Rok 2017:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Magonie oraz rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Maksymilianów. Zadanie pozyskało dofinansowanie z PROW. Lata realizacji 2018 – 2019.
- Budowa stacji głębinowej w miejscowości Broniszowice – sfinansowano prace budowlane o wartości 424 000,00 zł netto. Zadanie zostało zlecone do realizacji w 2016 roku, w 2017 odbyło się finansowanie.
- Wykonano odcinek „Kanału sanitarnego w msc. Szewna, ul. Armii Krajowej” o wartości 31 199,03 zł.
- Wykonano odcinek sieci wodociągowej w msc. Sudół o wartości 17 251,53 zł.
- Wykonano odcinek sieci wodociągowej w msc Chmielów o wartości 17 123,74 zł.
- „Rekonstrukcja studni nr 2 zlokalizowanej na terenie Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Szewna, ul. Źródłana 8” – wykonano prace o wartości 58 213,08 zł.

3.6. Powietrze atmosferyczne

Gmina Bodzechów od wielu lat prowadzi działania mające na celu organicznie niskiej emisji oraz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie powietrza atmosferycznego:

Tabela 4. Cele krótkookresowe dotyczące powietrza atmosferycznego na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Rozbudowa sieci gazowej	Sieć gazowa na terenie gminy Bodzechów jest rozbudowywana systematycznie w miarę potrzeb mieszkańców. W latach 2016 – 2017 na terenie gminy Bodzechów wybudowano 1,25 km sieci gazowej.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

<p>Eliminowanie wysokoemisyjnych paliw na rzecz paliw gazowych, olejowych, termomodernizacje w budynkach podlegających Gminie</p>	<p>W roku 2016 wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont CO w PSP Chmielów – 19.803,00 zł • remont stolarki okiennej w PSP Szwarszowice – 14.919,90 zł. <p>W roku 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano projekt budowy kotłowni gazowej w budynku SP Szwarszowicach – 15 990,00 zł. • Rozpoczęto realizację działania „termomodernizacja gminnych budynków” i sporządzono audyty dla budynków w kwocie 33 674,53 zł. • Wykonano remont instalacji CO w budynku komunalnym przy ul. Szkolnej 7 – 13 000,00 zł. netto
<p>Poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych</p>	<p>Działania w zakresie dróg gminnych wraz z kwotami zostały przedstawione pod niniejszą tabelą.</p>
<p>Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>Edukacja ekologiczna jest prowadzona przez gminę Bodzechów w sposób ciągły poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Bodzechów: http://ugb.pl/czystsze/</p>

Źródło: Opracowanie własne.

W 2016 roku zostały wykonane prace remontowe na kwotę 345.731,82 zł.

Są to:

- Remont drogi gminnej w miejscowości Goździelin – 46.537,54 zł,
- Remonty cząstkowe na terenie gminy – 161.802,81 zł,
- Remont drogi w miejscowości Kosowice – 64.169,10 zł,
- Remont parkingu na placu Popiela w Szewnie – 41.925,02 zł,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

- Remont drogi w miejscowości Szyby – 31.297,35 zł.

W ramach wydatków majątkowych zrealizowano zadania:

- Budowa parkingu przy drodze gminnej w Sarnówku Dużym – 71.224,69 zł.
- Budowa drogi w miejscowości Chmielów ul. Gajowa 34.365,28 zł.

W ramach dróg wewnętrznych wykonano następujące remonty:

- Remont drogi w miejscowości Denkówek – 40.925,57 zł.
- Remont drogi w miejscowości Mychów Kolonia – 176.030,96 zł.
- Remont ulicy Bocznej w miejscowości Szewna – 60.009,24 zł.
- Remont drogi wewnętrznej w miejscowości Stara Dębowa Wola – 18.463,10 zł.
- Remont ulicy Górna w miejscowości Szewna – 21.978,13 zł.
- Remont drogi wewnętrznej Woźniakówka w miejscowości Szewna – 73.430,19 zł.
- Remont drogi wewnętrznej w miejscowości Podszkodzie – 13.134,56 zł.
- Remont drogi wewnętrznej w miejscowości Szewna – 24.870,42 zł.
- Remont drogi wewnętrznej w miejscowości Goździelin - 11.003,58 zł.
- Remont przepustu pod drogą w Bodzechowie – 9.840,00 zł.
- Remont drogi Szewna ul. Brzeźniakówka 22.272,79 zł.

W roku 2017 zostały wykonane prace remontowe na kwotę 479 218,68 zł:

- Remont odwodnienia drogi gminnej w miejscowości Bodzechów, ul. Goździelińska – 27 379,80 zł,
- Remont drogi w msc. Mychów – 209 893,35 zł,
- Remont drogi w msc. Kosowice – 161 754,23 zł,
- Remonty częściowe dróg, Nowa Dębowa Wola, Szewna, ul. Leśna, Bodzechów przy cmentarzu – 43 927,73 zł.

W ramach wydatków majątkowych zrealizowano działania:

- Przebudowa drogi w miejscowości Szewna, ul. Zarzecze – wykonano opracowanie dokumentacji geotechnicznej - 8 610,00 zł, wykonano mapy – 24 000,00 zł oraz wykonano opracowanie dokumentacji projektowej – 56 580,00 zł.

W ramach dróg wewnętrznych wykonano remonty o wartości 330 477,00 zł. Są to:

- Remont drogi wewnętrznej Świrna – 24 477,00 zł,
- Remont drogi wewnętrznej Broniszowice 31 008,30 zł
- Remont drogi wewnętrznej Jędrzejowice 12 238,50 zł
- Remont drogi wewnętrznej Podszkodzie 41 820,00 zł
- Remont drogi wewnętrznej Chmielów, ul. Leśna 16 728,00 zł
- Remont drogi wewnętrznej Chmielów ul. Łukowa 19 125,00 zł
- Remont drogi wewnętrznej Szewna 28 230,96 zł
- Remont drogi wewnętrznej Denkówek 10 237,50 zł,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

- Remont drogi wewnętrznej Szewna 6 150,00 zł
- Remont drogi wewnętrznej ul. Młynarska 26 621,73 zł.

Na drogach wewnętrznych wykonano w 2017 roku zadanie inwestycyjne o wartości 140 515,20 zł p.n. „Modernizacja drogi w miejscowości Goździelin”. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Województwa Świętokrzyskiego – funduszu ochrony gruntów rolnych i leśnych w wysokości 70 257,60 zł.

W roku 2017 uruchomiono wszystkie instalacje fotowoltaiczne wybudowane w roku 2015 na obiektach użyteczności publicznej (szkołach) w ramach programu operacyjnego PL04 „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”. Łączna moc wybudowanych instalacji 0,3745 MW. Instalacje znajdują się w ;

- Publicznym Gimnazjum w Szewnie - 30,5 kW
- Publicznym Gimnazjum w Bodzechowie –segment A - 39kW , segment B- 25,5 kW
- Publicznej Szkole Podstawowej w Miłkowie –39,5 kW
- Publicznej Szkole Podstawowej w Sarnówku –15kW, oraz Przedszkole w Sarnówku -15kW (docelowa moc 39kW)
- Publicznej Szkole Podstawowej w Szwarszowicach - 11 kW i Stołówka w Szwarszowicach -36kW
- Publicznej Szkole Podstawowej w Chmielowie – 38 kW)

W roku 2016 poniesiono koszty w kwocie 3 599,37 zł (promocja projektu), pozostałe koszty projektu w kwocie 2 033 250,64 zł zostały poniesione w roku 2015. Źródła finansowania projektu:

- 1 462 632,64 zł dofinansowanie ze środków mechanizmu finansowego EOG 2009-2014
- 574 017,37 zł z budżetu gminy

Dodatkowo dofinansowano wymianę 7 kotłów węglowych na gazowe i na pellet, w łącznej kwocie 14.000zł w ramach programu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska polegającej na wymianie urządzenia grzewczego w budynkach mieszkalnych położonych na terenie Gminy Bodzechów.

3.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Bodzechów prowadzona jest racjonalna gospodarka odpadami. Corocznie zauważalny jest wzrost świadomości mieszkańców gminy Bodzechów w zakresie gospodarki odpadami.

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie gospodarki odpadami:

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

Tabela 5. Cele krótkookresowe dotyczące gospodarki odpadami na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
<p>Zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odbierania odpadów komunalnych i osiągnięcie odpowiednich poziomów selektywnego odzysku i recyklingu odpadów</p>	<p>W celu realizacji zadania własnego Gmina Bodzechów w 2016 r. w ramach systemu wyposażała mieszkańców gminy w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych. Pojemności pojemników wynoszą -120 l na odpady zmieszane, oraz 240 l na odpady selektywne. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bodzechów uchwalony przez Radę Gminy Bodzechów -uchwała nr XXVIII/49/2016 dopuszcza używanie do selektywnego zbierania odpadów komunalnych worków przezroczystych, bezbarwnych lub pojemników w stonowanej kolorystyce z pokrywą w jaskrawym, wyraźnie wyróżniającym się kolorze, o minimalnej pojemności określonej odpowiednio w przepisach niniejszej Uchwały.</p> <p>Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Bodzechów odbywa się raz w miesiącu z nieruchomości jednolokalowych oraz dwa razy w miesiącu w przypadku nieruchomości wielolokalowych. Odpady wielkogabarytowe i elektroniczne są zabierane z przed posesji (tzw. wystawka) dwa razy w ciągu roku (wiosną i jesienią).</p>
<p>Eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów</p>	<p>W latach objętych raportem z terenu gminy Bodzechów usunięto 2 dzikie wysypiska odpadów.</p>
<p>Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami</p>	<p>Gmina Bodzechów systematycznie prowadzi działalność edukacyjną w zakresie gospodarki odpadami.</p> <p>Na stronie Urzędu Gminy Bodzechów w zakładce</p>

	odpady umieszczone są informacje na temat prawidłowego gospodarowania odpadami. Lokalizacja informacji edukacyjnych: http://ugb.pl/odpady/
--	--

Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie Gminy Bodzechów w 2016 i 2017 r. nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych z tytułu składowania, recyklingu czy odzysku odpadów komunalnych i z tego też tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

Gmina Bodzechów prowadzi także działania związane z usuwaniem azbestu.

Gmina Bodzechów posiada zaktualizowany opracowany Program usuwania azbestu - Aktualizację Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Bodzechów w perspektywie do 2032 r. przyjęty Uchwałą NR XLII/64/2017 Rady Gminy Bodzechów z dnia 28 lipca 2017 r.

Wykaz usuniętych wyrobów azbestowych w analizowanych latach na terenie gminy Bodzechów:

- w 2016 r. - 120 Mg
- w 2017 r. - 149 Mg

3.8. Hałas

Większość planowanych działań w ramach Programu Ochrony Środowiska wykracza poza kompetencje samorządu gminnego. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym, może zostać zrealizowane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bodzechów, oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Poniżej przedstawiono wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska cele krótkookresowe w zakresie hałasu:

Tabela 6. Cele krótkookresowe dotyczące hałasu na terenie gminy Bodzechów.

Cele krótkookresowe	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny (tworzenie pasów zieleni wzdłuż dróg gminnych)	W latach objętych sprawozdaniem na terenie gminy Bodzechów nie realizowano inwestycji.

Uzyskiwanie od jednostek kontrolujących, danych na temat miejsca, częstości i skali przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku	W latach objętych sprawozdaniem na terenie gminy Bodzechów nie prowadzono pomiarów hałasu.
Bieżąca modernizacja nawierzchni dróg gminnych	Działania związane z bieżącą modernizacją dróg gminnych zostały przedstawione z podrozdziale dotyczącym powietrza atmosferycznego.

Źródło: Opracowanie własne.

3.9. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Ochrona środowiska przed przekroczeniem dopuszczalnego promieniowania pola elektromagnetycznego polega przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole.

Organy powołane w celu eliminacji lub minimalizacji emisji promieniowania niejonizującego ze źródeł będących zagrożeniem dla ludzi i środowiska działające na terenie gminy Bodzechów to: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, Urząd Wojewódzki oraz Urząd Marszałkowski w Kielcach.

Na terenie gminy Bodzechów na podstawie prowadzonych badań brak jest zagrożenia nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym.

3.10. Poważne awarie przemysłowe

Na obszarze gminy Bodzechów nie występują zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Istotnym źródłem zagrożeń wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest transport substancji niebezpiecznych (zarówno transport samochodowy jak i kolejowy). Na terenie gminy Bodzechów nie ma ściśle ustalonej trasy transportu substancji niebezpiecznych, np. paliw płynnych, trasy te są indywidualnie, każdorazowo wybierane przez danych przewoźników.

Transportem drogowym (trasa Nr 9 i Nr 755) przewożone są materiały niebezpieczne takie jak:

- propan – butan,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

- alkohol etylowy,
- substancje ropopochodne (benzyna, oleje, gaz propan - butan),
- amoniak,
- ładunki napędowe,
- proch bezdymny.

Trasą kolejową Rozwadów – Skarżysko Kamienna przewożone są:

- chlorek winylu,
- amoniak,
- chlor,
- tlenek winylu,
- kwas azotowy,
- siarkowodór,
- substancje ropopochodne (etylina, olej napędowy, gaz propan – butan),
- akrylonitryl.

Zakres działań związanych z utrzymaniem bezpieczeństwa na terenie gminy Bodzechów w roku 2016:

- przeprowadzono remont budynku OSP Świrna – 2.152,50 zł,
- remont samochodu strażackiego – 12.200,00 zł,
- remont dachu budynku OSP Miłków – 43.753,17 zł
- remont dachu strażnicy w Gromadzicach – 44.000,00 zł.

Ponadto przeznaczono w budżecie gminy środki w kwocie 6.500,00 zł na rozpoczęcie zadania wieloletniego „Zakup samochodu strażackiego i agregatu pompowego dla OSP Bodzechów”. Środki zostały wydatkowane na opracowanie studium dla zadania, które było niezbędne do złożenia wniosku o dofinansowanie. Gmina uzyskała dofinansowanie do zakupu samochodu i agregatu z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Przeznaczono 107.048,00 zł na zarządzanie kryzysowe, z czego 105.048,00 zł to utworzona rezerwa celowa. Środki nie zostały wykorzystane w 2016 roku.

Wyżej wymieniona inwestycja została zrealizowana w 2017 roku.

Zabezpieczono środki na dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim w wysokości 5.000,00 zł oraz 480,00 zł na wypłatę wynagrodzeń (godzin ponadnormatywnych) dla policjantów pracujących – ochraniających imprezy kulturalno-okolicznościowe organizowane przez Urząd Gminy.

4. REALIZACJA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH

W poniższej tabeli przedstawiono analizę pod kątem zrealizowania inwestycji przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021 dla gminy Bodzechów w latach objętych sprawozdaniem. Wszystkie inwestycje zostały zrealizowane.

Tabela 7. Ocena realizacji przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska planowane do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Termin realizacji	Szacunkowe Koszty	Ocena realizacji
1	Sprawozdanie z realizacji POŚ	2016,2018	3 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sudół	2014 – 2016	3 500 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
3	Budowa uzupełniająca sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Bodzechów	2014 – 2018	1 500 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Bodzechów	2014 - 2016	600 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
5	Modernizacja obiektów oświatowych gminy Bodzechów, w zakresie wyposażenia w odnawialne źródła energii	2014 – 2018	622 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
6	Budowa odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Bodzechów – baterii solarnych i fotowoltaicznych na budynkach	2014 - 2020	24 000 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
7	Modernizacja obiektów oświaty na terenie Gminy Bodzechów	2014 - 2017	6 240 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana
8	Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Bodzechów	2014 - 2020	1 890 000,00 zł	Inwestycja została zrealizowana

Źródło: Opracowanie własne.

5. ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest prawidłowy system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnej informacji

o wdrażanym Programie. W Programie ochrony środowiska przedstawiono zestaw wskaźników, które umożliwiają określenie stopnia zmiany środowiska.

Rada Gminy powinna przynajmniej raz na dwa lata być informowana o wynikach monitorowania Programu ochrony środowiska.

Poniżej w tabeli przedstawiono osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Bodzechów.

Tabela 8. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Bodzechów.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2016	2017
1	Klasyfikacja jakości wód powierzchniowych	klasa	IV	IV
2	Pobór wody na jednego mieszkańca	m ³	23,0	23,3
3	Oczyszczane ścieki komunalne i przemysłowe wymagające oczyszczenia	%	100	100
4	Lesistość	%	28,89	29,03
5	Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	ha	1 231,01	1 242,40
6	Powierzchnia terenów ochronnych	ha	12 219,00	12 219,43
7	Liczba zakładów, które wprowadziły energooszczędne i niskoemisyjne procesy produkcyjne, czy też stosują zasady czystej produkcji	Szt.	bd	bd
8	Liczba modernizowanych kotłowni	Szt.	1	6
9	Liczba gospodarstw stosujących urządzenia lub systemy energooszczędne	Szt.	bd	bd
10	Stan zagospodarowania złóż	-	Brak wydobywania	Brak wydobywania

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021” za lata 2016 -2017

11	Długość sieci wodociągowej	km	196,39	196,57
12	Długość sieci kanalizacyjnej	km	80,44	80,51
13	Długość sieci gazowej	km	104,45	105,20
14	Odsetek ludności objętych systemem kanalizacji zbiorczej	%	36,40	36,85
15	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjnych	Szt.		

Źródło: Opracowanie własne.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program ochrony środowiska opracowany dla gminy Bodzechów stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na obszarze całej gminy. Realizacja zadań w latach 2016 - 2017, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych priorytetowych celów Programu ochrony środowiska dla gminy Bodzechów, zgodnych z polityką ekologiczną powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy – obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2016 - 2017. Raport przedstawia dotychczas podjęte działania w kontekście stanu środowiska na terenie gminy. W okresie sprawozdawczym wdrożono lub zrealizowano większość zadań i działań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska. Podjęto realizację prawie wszystkich zaplanowanych celów, zarówno długoterminowych, jak również krótkoterminowych. Większość celów i kierunków działań ma charakter ciągły, a ich realizacja trwa dłużej niż dwuletni okres objęty niniejszym Raportem. Brak realizacji lub realizacja części wyznaczonych zadań wynika przede wszystkim z ograniczonych możliwości finansowych gminy Bodzechów, dezaktualizacji niektórych zadań, zmiany przepisów prawnych, zmian dokumentów wyższego szczebla oraz strategii ich realizacji, oraz dużych kosztów inwestycyjnych wymaganych do realizacji zamierzeń Programu.

Biorąc pod uwagę osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska, należy uznać, że na przestrzeni ostatnich lat stan środowiska na terenie gminy uległ poprawie.

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Cele krótkookresowe dotyczące lasów na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 2. Cele krótkookresowe dotyczące energii odnawialnej na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 3. Cele krótkookresowe dotyczące zasobów wodnych i gospodarki wodnościekowej na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 4. Cele krótkookresowe dotyczące powietrza atmosferycznego na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 5. Cele krótkookresowe dotyczące gospodarki odpadami na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 6. Cele krótkookresowe dotyczące hałasu na terenie gminy Bodzechów. ....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 7. Ocena realizacji przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska planowane do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów na lata 2014 -2018 z perspektywą do roku 2021. ....</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 8. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Bodzechów. ....</i>	<i>17</i>